

РЕШЕНИЕ

№ 493

гр. София, 23.01.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в публично заседание на 16.01.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Ана Илиева, като разгледа дело номер **11144** по описа за **2012** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 29, ал. 5 от Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, наричан за краткост по-надолу само Закона, във връзка с чл.145 и следващите от АПК.

Делото е образувано по жалба на Т. М. П. с адрес: [населено място],[жк], блок 2, вх. В, ет. 3 срещу Решение № 2-89/17.10.2012 г. на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, наричана за краткост по-надолу само Комисията.

В жалбата, от съда се иска оспорваното решение да бъде отменено, като незаконосъобразно. Оспорващият твърди, че никога не е бил агент на посочените служби, не е подписвал никакви документи и че не се установяват предпоставките по чл. 25, т. 3 от Закона. Инвокирани са доводи, че единствения документ, който го свързва с органите на Държавна сигурност е картонът обр. 6, в който са отразени две обстоятелства, които са неверни. На първо място това е рождената дата на посоченото там лице, която е 25.02.1952 г., докато рождената дата на жалбоподателя е 21.02.1952 г. На следващо място в картоната е отразено, че П. е български гражданин, а оспорващият твърди, че е получил българско гражданство едва през 1993 г., видно от представения към преписката указ на Президента на Р. Б.. Според жалбоподателя през 1982 г. той не е имал собствено жилище, поради което е било невъзможно да бъде

съдържател на конспиративна квартира.

По време на проведеното по делото открито заседание оспорващият се явява лично и поддържа жалбата.

Ответникът по оспорването, в лицето на Комисията, чрез юрисконсулт Т., намира жалбата за неоснователна. В открито съдебно заседание се поддържа становището, че оспореното решение е законосъобразно – издадено е от компетентен орган, при спазване на административно-производствените правила и в съответствие с материално-правните разпоредби.

Административен Съд С. - град, I отделение, 19 състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и изразеното становище на процесуалния представител на ответника по оспорването и се запозна с приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, че оспорващият е заемал длъжността началник на отдел в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, от 01.02.1993 г. до 27.10.1994 г., видно от писмо изх. № 92-00-1031/03.07.2012 на Министъра на Икономиката, енергетиката и туризма.

Документите, въз основа, на които е установена принадлежността към органите по ал. 1 от Закона са: картон обр. 6 и извлечение от извлечение от регистрационен дневник, след предаването му на Комисията - 2 листа, в който: под № 64152 на 16.09.1982 г. е вписана регистрацията на агент, с псевдоним „В.” Посоченият в картоната псевдоним, под който се сочи, че П. е осъществявал дейността си е „В.”, а неговият регистрационен номер е бил 64152. От писмо рег. № 176-2 от 10.05.1990 г. на Началник на 15 отдел на ДС се установява, че от различните отдели на бившето ВГУ-ДС са изключени лица, сред които и такова с псевдоним „В.” и № 64152.

Приемайки, че са налице материално правните предпоставки, компетентният административен орган е упражнил дадените от закона правомощия, като е издал Решение № 2-89/17.10.2012 г., с което е обявена принадлежността на Т. М. П. към органите по чл. 1 от Закона. В решението е посочено, че той е осъществявал сътрудничеството си в качеството на секретен сътрудник – съдържател на конспиративна квартира.

Като доказателства по делото са приети удостоверение № 13444 от 03.12.2001 г., от което е видно, че на Т. М. П. е дадено българско гражданство с президентски указ № 67 от 10.03.1993 г. и извлечение от интернет-страницата на Национална Б. Данни на населението от 06.11.2012 г., касаещо гражданската регистрация на Т. М. П..

Административен Съд С. - град, I отделение, 19 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореното решение е съобщено на Т. П., чрез изпращането му по пощата, като видно от приложеното по делото известие за доставяне, същото е получено лично на 22.10.2012 г. Жалбата е подадена чрез административния орган на 15.11.2012 г. /вх. № 10359/, в рамките на 14-дневния преклузивен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК. Съдът е сезиран от надлежна страна срещу акт, с който се засягат нейни законни права и интереси и следователно е подлежащ на оспорване. Във връзка с изложеното, съдът счита, че жалбата е процесуално допустима и като такава следва да бъде разгледана.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно разпоредбата на чл. 1, ал. 2 от Закона, обявяването на принадлежност на

български граждани, заемащи публични длъжности или извършващи публични дейности, към органите по ал. 1 се извършва при условията и по реда предвидени в него. В чл. 3, ал. 1, т. 26, пр. 8 е предвидено, че публични длъжности по смисъла на закона началниците на отдели в централната и териториалната администрация на изпълнителната власт. В този смисъл, оспорващият П., заемал длъжността началник на отдел в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, от 01.02.1993 г. до 27.10.1994 г., се явява лице, за което е предвидено, в случай на разкриване на принадлежност към органите по чл. 1, това обстоятелство да бъде обявено по предвидения от Закона ред от Комисията.

Административното производство по установяване и обявяване на определена категория лица за принадлежали към органите по чл. 1 от Закона и решението на Комисията, с което завършва това производство имат регистрационен характер. Те не създават нито права, нито задължения за лицата, за които има данни, че са сътрудничели на посочените органи. Комисията осъществява своите правомощия, чрез издаване на решения, в които се обявяват имената на определени лица, като целта на закона е да се сведе до знанието на членовете на съвременното гражданско общество на факти, които биха могли да имат нееднозначна морална и обществена оценка. Тези административни актове, установяват и удостоверяват наличието на конкретно обстоятелство - принадлежало ли е лицето, заемащо публична длъжност към съответните държавни служби, посочени в закона.

Съгласно чл. 24 от Закона, принадлежност към органите по чл. 1 от същия закон се установява при наличие на дейност като щатен или нещатен служител или секретен сътрудник на горепосочените органи. Дейността като съдържател на конспиративна квартира, за какъвто е обявен оспорващия, е форма на дейност като секретен сътрудник по смисъла на легалната дефиниция на § 1, т. 4 от ДР на закона и попада в кръга на дейностите, извършвани от лицата, оказвали негласна помощ на посочените в чл. 1 от Закона органи. Това обстоятелство се установява въз основа на изрично и изчерпателно изброените в нормата на чл. 25, ал. 1 от Закона документи, като са разграничени различни хипотези според вида дейност. Според приложимата за конкретния случай разпоредба на чл. 25, ал. 1, т. 3 от закона, установяването на дейност като секретен сътрудник се извършва на базата на следните документи, съдържащи се в информационните фондове: собственоръчно написана или подписана декларация за сътрудничество; собственоръчно написани агентурни сведения; документи за получени възнаграждения; документи, собственоръчно написани или подписани от сътрудника, съдържащи се в делата на оперативен отчет; документи от ръководилия го щатен или нещатен служител; наличие на данни за лицето в справочните масиви (регистрационни дневници и картотеки), протоколите за унищожаване или други информационни носители. Граматическото тълкуване на цитираната разпоредба налага извода, че изброяването на тези документи е алтернативно, а не кумулативно. Наличието на който и да е тях, е достатъчно основание за обявяване на принадлежност по смисъла на Закона. Изброените в оспорения акт документи са от кръга на посочените в чл. 25, ал. 1, т. 3 на закона и същите носят информация достатъчно информация, за да може да се направи извода за принадлежност към органите по чл. 1 от Закона. Следва да се отбележи, че в административно производство, органът упражнява правомощията си при условията на обвързана компетентност, т. е. без възможност за избор и свободна преценка между два и повече нормативно допустими правни резултата. След като изискващите се по

чл. 25, ал. 1, т. 3 предпоставки са налице по отношение на проверяваното лице, то за комисията не съществува друга възможност, освен да обяви принадлежността му към ДС, което е направено посредством оспореното решение.

От друга страна, според настоящия съдебен състав, за да обяви принадлежността на дадено лице към органите по чл. 1 от Закона, административният орган е задължен да докаже, че е налице пълна идентичност между лицето, посочено в документите, въз основа, на които се обявява принадлежността и лицето, което подлежи на проверка, съгласно чл. 1, ал. 2 от Закона.

В разглеждания казус единственото обстоятелство, което идентифицира оспорващия са отразените в картоната обр. 6 три имена – Т. М. П.. В този документ като рождена дата на вербованото лице е посочена 25.02.1952 г. Безспорно е, че истинската рождена дата на оспорващия е 21.02.1952 г. Според даденото в отговора по жалбата обяснение на това разминаване е, че се касае за техническа грешка при попълването на документите, защото видно от извадката от Националната база данни на населението, Т. М. П. е единственото съществуващо лице, родено през месец февруари 1952 г. Съдът не може да се съгласи с този довод по следните съображения.

По силата на чл. 22, ал. 1 и ал. 2 от Закона за гражданската регистрация /ЗГР/ /обн., ДВ, бр. 67 от 27.07.1999 г./, регистърът на населението се поддържа в електронен вид и формира Национална база данни „Население” и се състои от електронните лични регистрационни картони на всички физически лица по чл. 3, ал. 2. В регистрите на актовете за гражданско състояние се вписват събитията по чл. 1, ал. 2 - раждане, брак и смърт за всички лица, които към момента на настъпване на събитието са български граждани. Самата гражданска регистрация представлява съвкупност от действия по вписването на тези събития в регистрите на актовете за гражданско състояние и вписване на лицата в регистъра на населението. Съгласно чл. 8 от ЗГР, основни данни за гражданската регистрация на лицата са техните име, дата - ден, месец, година, и място на раждане, пол, гражданство и единен граждански номер, т.е. това са данни, които дават възможност за идентификацията на всяко физическо лице, очертават рамките на гражданския му статут и позволяват то да бъде отличено от други лица.

Приложените към преписката електронни извлечения от Национална база данни „Население” касаят единствено жалбоподателя Т. М. П. и отразяват част от изброените по-горе индивидуализиращи данни за него. Те по никакъв начин не доказват, че през февруари 1952 г. на територията на страната няма роден друг човек със същите имена. В тежест на административния орган е докаже абсолютно нееднозначно и непоколебимо, че проверяваното лице е именно същото, описано в документите от архивите на ДС. Това е така, защото оспореният административен акт безспорно засяга интересите на това лице, чрез свеждането до знанието на членовете на съвременното гражданско общество на факти, които биха могли да имат нееднозначна морална и обществена оценка. В разглеждания казус, в картоната два от съществения елементи, свързани с гражданската регистрация на лицето и съответно с неговата идентификация не съвпадат с действително установеното положение. На първо място това е описаната различна рождена дата, която за оспорващия е 21.02.1952 г., а не 25.02.1952 г., а на второ място е отразяването, че вербованият е български гражданин. Видно от удостоверение № 13444 от 03.12.2001 г. на Т. М. П. е дадено българско гражданство с президентски указ № 67 от 10.03.1993 г., т.е. до тази дата той е бил чужд гражданин.

Не е без значение и фактът, че Национална база данни „Население” е създадена след

приемането на ЗГР през 1999 г. За починалите преди приемането на закона лица, съгласно § 76 от ПЗР на ЗГР, може да се създаде електронен личен регистрационен картон въз основа на съществуващ личен регистрационен картон в общината/кметството, а за онези от тях, за които не е създаден такъв, административното обслужване от общините се извършва от съществуващите регистри на населението, т.е. съвсем реална е възможността в страната на 25.02.1952 г. да е било родено лице с имена Т. М. П., което да е починало и за него да не е бил създаден регистрационен картон и по тази причина да не фигурира в Национална база данни „Население”. Видно от приложената от самия административния орган справка, такъв е случая с родителите на оспорвания П., за които е посочено, че няма записи в националната база данни.

По тези съображения не може да се приеме с лекота, при липса на безспорни доказателства, че описаното в картоната обр. 6 вербовано лице с имена Т. М. П. е именно лицето, което по силата на Закона е било обект на проверката и че може би се касае за допусната техническа грешка. Административните органи са длъжни да основават актовете си на действителните факти от значение за случая, съгласно прогласения в чл. 7 от АПК принцип на истинност, а не на догадки и предположения. Комисията, преди издаване на решението е била длъжна да установи с надлежни документи, че Т. М. П. е бил именно лицето, което осъществявало дейността си като секретен сътрудник, според съхраняваните в архивите на ДС документи, при положение, че е имало съмнения в тази насока.

Предвид на гореизложените съображения трябва да се приеме, че оспореното решение е издадено от компетентен орган, в предвидената форма, но при несъответствие с материално-правните разпоредби и целта на закона, поради което следва да бъде отменено, в частта, касаеща жалбоподателя.

По отношение на направените разноски, с оглед изхода на спора, предвид на факта, че оспорваният не е поискал такива, на същия не следва да се присъждат разноски.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 2 от АПК, Административен Съд С. - град, I отделение, 19 състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Т. М. П. от [населено място] № 2-89/17.10.2012 г. на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, в частта, в която е обявена принадлежността на Т. М. П. към органите по чл. 1 от Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния Административен Съд на Р. Б..